

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

**ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ**

Кафедра психології діяльності в особливих умовах

Чередниченко Т.В.

Вікова психологія

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для слухачів заочної форми навчання за першим
(бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма – Екстремальна та кризова психологія

Черкаси – 2023

УДК 159.98:331

ББК 88.4

К 18

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри психології діяльності в особливих умовах Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України (протокол № 2 від 27.08.2023).

Чередниченко Т.В.

Вікова психологія: [методичні вказівки до виконання контрольної роботи для слухачів заочної форми навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія»] / Т.В. Чередниченко. – Черкаси : ЧШБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2023. – 24 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Вікова психологія» слухачами заочної форми навчання, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

УДК 159.98:331

ББК 88.4

К 18

© Чередниченко Т.В.

© Черкаський інститут пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА.....	5
ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ.....	7
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	8
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.....	11
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	16
ДОДАТКИ.....	17

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Вікова психологія» адресовано слухачам заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 053 «Психологія».

Представлений посібник складається з п'яти розділів, списку рекомендованої літератури, термінологічного словника та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Вікова психологія», подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи слухача, форм і методів поточного та підсумкового контролю, оцінювання результатів засвоєння знань слухачів, вимоги до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичні питання для виконання контрольної роботи. У необхідному об'ємі вказано базову та допоміжну літературу, укладено термінологічний словник.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи слухача, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як слухачі засвоїли знання про виникнення і розвиток психічних процесів і властивостей у дітей, підлітків, юнаків та дорослих, зумовлених віком змін співвідношень між ними, становленням різних видів діяльності, віковими можливостями засвоєння знань, головними факторами розвитку та формування гармонійної особистості. Отримані знання допомагають розвинути практичні уміння, що забезпечує творчість та ініціативу в професійній діяльності.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленнєвої діяльності слухачів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА

Самостійна робота слухача, відповідно до Державних стандартів освіти, повинна становити не менш як 50% часу, передбаченого для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень.

Головною метою самостійної роботи слухача є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи слухача є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи слухача визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого слухача можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота слухачів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

ФОРМИ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Під час проведення практичних занять перевіряється засвоєння матеріалу та індивідуальна робота слухачів під час самопідготовки. До контрольних заходів входять поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості слухача до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються кафедрою.

Підсумковий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння слухачами тем, передбачених програмою дисципліни «Вікова психологія». Форма підсумкового контролю – екзамен.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ

Оцінювання результатів засвоєння знань слухачів здійснюється у такий спосіб і за такими критеріями: усне опитування; результати самостійної роботи (контрольна робота); результати екзамену.

Шкала оцінювання знань наведена в таблиці 1.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання знань: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи слухача, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Вікова психологія».

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним або машинним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом на одному боці аркуша білого паперу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, факультету, предмету, що вивчається, шифр залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові слухача (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У

список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури, поставити дату і підпис. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

Виконана робота направляється у відділення заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань слухачів дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність слухача диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Вікова психологія» складається із двох питань (теоретичного та практичного).

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список. Обов'язковими вимогами до практичної частини є: повний опис методики дослідження.

Контрольна робота оцінюється: *«зарахована»*, *«не зарахована»*. У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;

– теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього, в т.ч. стосовно обсягу;

– не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, слухач зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у відділення заочного навчання.

Слухачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір варіанту

Варіант контрольної роботи визначається за двома останніми цифрами залікової книжки слухача, у відповідності з таблицею 2. Наприклад, номер залікової книжки 10045. Отже, варіант контрольної роботи – 45. За таблицею 2 визначаємо номери питань вказаного варіанту – 9, 19.

Таблиця 2

Таблиця вибору завдань

		Остання цифра шифру залікової книжки									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Передостання цифра шифру залікової книжки	0	11, 50	12, 49	13, 48	14, 47	15, 46	16, 45	17, 44	18, 43	19, 42	20, 41
	1	1, 40	2, 39	3, 38	4, 37	5, 36	6, 35	7, 34	8, 33	9, 32	10, 31
	2	41, 30	42, 29	43, 28	44, 27	45, 26	46, 25	47, 24	48, 23	49, 22	50, 21
	3	21, 10	22, 9	23, 8	24, 7	25, 6	26, 5	27, 4	28, 3	29, 2	30, 1
	4	1, 31	2, 32	3, 33	4, 35	5, 34	6, 19	7, 20	8, 33	9, 34	10, 35
	5	31, 20	32, 19	33, 18	34, 17	35, 16	36, 15	37, 14	38, 13	39, 12	40, 11
	6	20, 43	19, 44	18, 45	17, 46	16, 47	15, 48	14, 49	13, 50	12, 49	11, 21
	7	2, 21	3, 22	4, 23	5, 24	6, 25	7, 26	8, 27	9, 28	10, 29	11, 30
	8	1, 36	12, 37	13, 38	14, 39	15, 40	16, 41	17, 42	18, 36	22, 37	38, 50
	9	23, 39	24, 40	25, 41	26, 42	27, 43	28, 44	29, 45	30, 46	31, 47	32, 48

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Дати характеристику віковій психології як науці, визначити її предмет та структуру.
2. Визначити особливості застосування загальнонаукових методів дослідження у віковій психології.
3. Розкрити зміст поняття про вік та дати характеристику віковій періодизації психічного розвитку.
4. Розкрити зміст поняття про сензитивні періоди психічного розвитку особистості. Визначити вікові та індивідуальні особливості розвитку психіки.
5. Проаналізувати теорії вікової психології. Охарактеризувати теорію розвитку вищих психічних функцій Л. Виготського, епігенетичну концепцію розвитку особистості Е. Еріксона.
6. Розкрити зміст поняття про філо- та онтогенез, розвиток і формування.
7. Проаналізувати закономірності психічного розвитку людини.
8. Проаналізувати вікові кризи психічного розвитку людини та їх причини.
9. Дати характеристику особливостям психічного розвитку новонародженого та немовляти.
10. Розкрити зміст кризи першого року життя та визначити особливості її протікання.
11. Проаналізувати розвиток мовлення в немовлячому віці.
12. Проаналізувати особливості психічного розвитку на етапі раннього дитинства.
13. Розкрити зміст кризи трьох років, визначити особливості її протікання.
14. Проаналізувати особливості психічного розвитку на етапі дошкільного дитинства.
15. Розкрити зміст кризи семи років та визначити особливості її протікання.
16. Розкрити взаємозв'язок психічного і фізичного розвитку немовляти.
17. Розкрити зміст поняття про розвиваюче навчання.
18. Визначити умови своєчасного і повноцінного розвитку дитини (за Б. Нікітіним).
19. Визначити та проаналізувати показники психічної незрілості дітей старшого дошкільного віку.
20. Проаналізувати порушення поведінки: агресивність, пасивність, запальність, гіперактивність.
21. Розкрити зміст поняття психологічної готовності до школи.
22. Визначити особливості діагностування психологічної готовності до школи.
23. Дати характеристику розвитку мовлення дитини в дошкільному дитинстві.

24. Охарактеризувати соціальну ситуацію розвитку молодшого школяра.
25. Проаналізувати особливості психічного розвитку молодшого школяра.
26. Розкрити особливості роботи по розвитку психічних процесів молодшого школяра.
27. Дати характеристику синдрому дефіциту уваги та визначити основні ознаки СДУ.
28. Розкрити особливості роботи з гіперактивними дітьми молодшого шкільного віку.
29. Розкрити особливості пізнавальної сфери ліворуких дітей.
30. Розкрити особливості емоційних порушень в молодшому шкільному віці. Визначити та проаналізувати типи неправильного виховання.
31. Проаналізувати психологічні особливості підліткового віку.
32. Розкрити зміст кризи підліткового віку та визначити шляхи її протікання.
33. Проаналізувати особливості навчання в середніх класах.
34. Проаналізувати вплив фізичного розвитку підлітка на його психічну сферу.
35. Проаналізувати розвиток самооцінки підлітка. Розкрити зміст поняття про конфліктну самооцінку.
36. Проаналізувати особливості «групи ризику» серед підлітків.
37. Дати характеристику періоду ранньої юності. Розкрити зміст поняття ідентичності та визначити етапи її розвитку.
38. Проаналізувати особливості спілкування в юнацькому віці.
39. Дати характеристику професійному самовизначенню юнаків та дівчат.
40. Дати характеристику особливостям аддиктивної поведінки у юнацькому віці.
41. Визначити закономірності формування основних психічних новоутворень юнацького віку: самовизначення, індивідуальний план роботи інтелекту.
42. Проаналізувати становлення професійного циклу в ранній дорослості.
43. Охарактеризувати фізичні зміни та функціонування інтелекту в ранньому дорослому віці.
44. Проаналізувати становлення професійної ідентичності у юнацькому віці.
45. Розкрити особливості встановлення близьких взаємин в ранньому дорослому віці.
46. Проаналізувати розгортання батьківських функцій в ранній дорослості.
47. Розкрити зміст та проаналізувати механізми самореалізації в середньому дорослому віці.

48. Розкрити зміст кризи середини життя, визначити особливості її перебігу.

49. Проаналізувати особистісні зміни в середньому дорослому віці.

50. Охарактеризувати функціонування особистості людини пізнього дорослого віку.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова література

1. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник /О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднийчук та ін. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
2. Вікова психологія: Навч. посіб. / Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В.. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 376с.
3. Заброцький М. М. Вікова психологія: Навч. посібник: МАУП, 2002. – 104 с.
4. Освітньо-професійна програма «Екстремальна та кризова психологія» підготовки здобувача на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України.
5. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: Навчальний посібник. – Київ: Академвидав, 2006. – 360 с.
6. Спіркіна О. О., Фомич М. В., Кришталь М. А. Вікова психологія та геронтопсихологія: курс лекцій. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля, 2019. – 342 с.
7. Ушакова І. М. Вікова психологія: курс лекцій. – Х.: НУЦЗУ, 2016. – 123с.

Допоміжна

1. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – СПб.: Питер, 2009.
2. Вікова психологія / За ред. Г. С. Костюка. – К.: Рад. школа, 1976. – 269 с.
3. Визначення психологічної готовності дітей до шкільного навчання. Інструктивно-методичні матеріали до лабораторних занять з психодіагностики /Укладачі: Загурська І.С., Майстренко Т.М. – Житомир, 2001р. – 28 с.
4. Выготский Л. С. Раннее детство. Кризис трех лет // Собрание сочинений: в 6-ти т. – Т.4. – М.: Наука, 1984.
5. Долинська Л. В. Геронтопсихологія: Практикум. Хрестоматія / Л.В. Долинська, Л. М. Співак. – К.: Каравела, 2012. – 240 с.
6. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К.: Радянська освіта, 1989.
7. Крайг Г. Психология развития. – СПб.: Питер, 2002.
8. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 128 с.
9. Максимова Н. Ю. Соціально-психологічний аспект профілактики адитивної поведінки підлітків та молоді / Н.Ю. Максимова, С. В. Толстоухова. – К., 2000. – 200 с.

10. Люблінська Г. О. Дитяча психологія. – К.: Вища школа, 1974.
11. Павелків Р. В. Вікова психологія. – К.: Кондор, 2015. – 469 с.
12. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія. – Суми, 2007. – 330 с.
13. Чередниченко Т.В., Рябоконт В.В. Кризова ситуація як джерело розвитку особистості. // Вісник національного університету оборони України. – Київ, 2021. – №1 (59). – С. 151-158.
14. Щотка О. П. Вікова психологія дорослої людини : навч. посіб. / О. П. Щотка ; Ніжин, держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : РВВ НДПУ ім. М. Гоголя, 2001. – 194 с.
15. Bromley D.B. The psychology of human ageing. L., 2014. – 452 p.
16. Scheie K. W. The impact of longitudinal studies on understanding development from young adulthood to old age / K. W. Schaie // International Journal of Behavioral Development. – 2000. – № 24. – P. 267-275.

Інформаційні ресурси

1. <https://onlinetestpad.com/ua/tests/psychological>
2. <https://psyttests.org/test.html>
3. <https://childdevelop.com.ua/>
4. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з навчальної дисципліни

Вікова психологія

(назва дисципліни)

Студента (ки) ___-го курсу (т.н. 4 роки 9 міс.)

___ групи ОР «бакалавр»

Спеціальності 053 «Психологія»

Іваненка І.І.

Шифр 879

Черкаси – 2023

ПРИКЛАДИ
ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ з урахуванням Національного
стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.): монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 2. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 3. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 2. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 3. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя :

	ЗНУ, 2017. 360 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 3. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

<p>Дисертації</p>	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p>
<p>Архівні документи</p>	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
<p>Патенти</p>	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл.</p>

	12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Проточність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>

<p style="text-align: center;">ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ</p>	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
<p style="text-align: center;">ЧАСТИНА ВИДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
<p style="text-align: center;">ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ДОВІДКОВОГО ВИДАННЯ</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірій М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>

<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПРОДОВЖУВА НОГО ВИДАННЯ</p>	<p>1. Коломоець Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки.</i> Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки.</i> Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності.</i> Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
<p>ЧАСТИНА ВИДАННЯ: ПЕРІОДИЧНОГ О ВИДАННЯ (ЖУРНАЛУ, ГАЗЕТИ)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права.</i> 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України.</i> 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України.</i> 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p>
<p>Електронні ресурси</p>	<p>1. Влада очима історії: фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки.</i> Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>3. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації.</i> 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>